

УДК 338.482

С.Р. Королюк, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Л.Я. Малюта, науковий керівник, докт.екон.наук, професор

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД У ПЕРІОД НЕСТАБІЛЬНОСТІ

S.Koroliuk, the third (educational and scientific) level of higher education applicant

L.Maliuta, scientific supervisor, Dr.Sc., Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

DIGITALIZATION OF TOURISM INFRASTRUCTURE AS A DRIVER OF SUSTAINABLE COMMUNITY DEVELOPMENT IN TIMES OF INSTABILITY

В умовах війни туристична галузь України, як і багато інших секторів економіки, зіштовхнулася з новими викликами, що потребують адаптації. Цифрові технології дозволяють громадам адаптуватися до змінних умов, забезпечуючи сталий розвиток завдяки інтеграції сучасних рішень у туризмі. Використання таких інструментів, як смарт-платформи, мобільні додатки та системи управління даними, сприяє оптимізації туристичних послуг, залученню інвестицій та створенню нових робочих місць.

В період нестабільності цифрові технології стають важливим інструментом підтримки туристичної діяльності та розвитку громад. Ініціатива «Акселератор цифрової незламності Громада 4.0» демонструє ефективність впровадження цифрових рішень для розширення можливостей місцевих спільнот і забезпечення їх стійкості до кризових явищ [1].

Прикладом вищезгаданої ініціативи є Синевірська громада та її цифровізація туристичної інфраструктури, що сприяла популяризації екологічного туризму. Проєкт включає інтеграцію інформаційних систем для покращення доступу до туристичних маршрутів та створення цифрових карт природних об'єктів. Це дозволяє громаді залучати туристів і одночасно зберігати екологічний баланс.

Дедалі більшого економічного інтересу набуває розроблення цифрових інвестиційних карт. Сучасний інструмент, що дозволяє ефективно представити інвестиційний потенціал громад для залучення капіталу, у тому числі у сферу туризму. Інвестиційна карта представлена у вигляді інтерактивної платформи, яка відображає ключові ресурси, об'єкти та можливості, доступні на території громади.

Цифрова інвестиційна карта громади об'єднує геопросторові дані, зокрема інформацію про розташування природних, історико-культурних та рекреаційних об'єктів, вільні ділянки для забудови туристичної інфраструктури, а також транспортну доступність і логістичні маршрути, що забезпечують зручність доступу. У карті представлені детальні інвестиційні пропозиції, зокрема проєкти, які громада готова реалізувати за участі інвесторів, наприклад, будівництво готелів, еко-ферм або створення нових туристичних маршрутів, із зазначенням очікуваних показників рентабельності та вигоди для інвесторів. Для забезпечення зручної комунікації передбачені інтегровані контактні форми та можливість надсилання інтерактивних запитів для отримання додаткової інформації про громаду чи конкретний проєкт. Окрема секція карти присвячена туристичному потенціалу громади, включаючи віртуальні тури, фото і відеоматеріали, а також карти туристичних маршрутів і інформацію про сервіси для туристів, що підвищує привабливість громади. Такий підхід забезпечує прозорість і доступність інформації в реальному часі для інвесторів, сприяє популяризації громади як туристичного напрямку, підтримує сталий розвиток через залучення ресурсів для еко-ініціатив і культурних проєктів та інтегрує громаду у глобальну мережу інвестиційних і туристичних зв'язків. За прикладом такої ініціативи у процесі створення перебуває проєкт Бориславської громади в рамках програми «Громада 4.0» [2].

Хоча громади активно впроваджують цифрові інструменти для збільшення кількості туристів і популяризації своїх локацій, часто недостатньо уваги приділяється питанням екологічної стійкості. Фокус на приверненні уваги туристів та розширенні потоків відвідувачів може призводити до перевантаження природних ресурсів, особливо у популярних локаціях. Відсутність цифрових рішень для моніторингу екологічного сліду людини створює ризик деградації природних територій, що, у свою чергу, може негативно вплинути на туристичну привабливість громади у довгостроковій перспективі.

Цифровізація для екологічного моніторингу та аналізу ринку туризму є важливим кроком до сталого розвитку громад, дозволяючи відстежувати екологічний слід туристів, збирати локальну статистику туристичних потоків і прогнозувати ринок турпослуг. Обов'язкова верифікація у локальних туристичних додатках чи ботах, створених громадами для майбутніх споживачів, може допомогти у прорахунку приблизного навантаження на природні території, здійснювати вплив на попит споживачів для рівномірного розподілу туристів між культурними та природними дестинаціями. Впровадження датчиків і цифрових систем дає змогу аналізувати екологічний стан природних локацій, таких як рівень забруднення, кількість відвідувачів певних зон та ступінь зношення інфраструктури. Це не лише сприяє збереженню природи, але й забезпечує громади актуальними даними для ефективного управління туристичними потоками. На основі цих даних громади можуть розробляти прогнози розвитку туристичного ринку, що враховують екологічні обмеження та сприяють пошуку балансу між потребами туристів, збереженням природи та інтересами місцевих жителів [3].

Для успішного розвитку туризму громади мають враховувати не лише популярність локацій, але й їхню екологічну місткість. Інтеграція цифрових рішень, які одночасно сприяють залученню туристів і забезпечують моніторинг стану природних ресурсів, стане ключем до сталого розвитку. Наприклад, технології VR та AR можуть зменшити вплив на довкілля, оскільки туристи можуть віртуально ознайомитися з певними об'єктами замість фізичного відвідування найбільш вразливих зон. Це дозволить громадам зберігати природну та культурну спадщину та формувати стійкий ринок турпослуг у довгостроковій перспективі.

Література

1. Королюк С., Малюта Л. Етно та екотренди в розвитку внутрішнього туризму в контексті сталого розвитку і впровадженні індустрії 5.0 *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2024. Вип. 1 (30). С. 98-105. URL: <https://doi.org/10.33108/sepd2024.01.098> (Дата звернення: 13.11.2024)
2. Громада 4.0 Акселератор цифрової стійкості. URL: https://www.hromada4.org/#about_program (Дата звернення: 15.11.2024)
3. Polishchuk S. Rural Tourism in the Context of Digitalization. Digital Transformations of Modernity: Proceedings of the Multidisciplinary International Scientific-Practical Conference. Chernihiv: REICST, 2022. p. 129-131 URL: https://reicst.com.ua/asp/issue/view/conf_mult_01_2022/conf_mult_01_2022 (Дата звернення: 15.11.2024)